

najmniejsze (4,1 cm długości) z października (6. X.). Kwiaty utrzymują się na roślinie około 20 dni, po czym opadają. Sztuczne zapylanie kwiatów przy pomocy pędzelka nie dało pozytywnych wyników. W okresie kwitnienia roślina nie ma liści; nie ma też ona specjalnych wymagań wilgotnościowych i glebowych. Dobrze rośnie w glebie mieszanej, złożonej z 1 części ziemi kompostowej, 1 części liściowej, 1 części torfowej i 2 części czystego piasku. Rozmnażać ją można wegetatywnie na wiosnę przez sadzonkowanie pędów. Kawalki pędów ukorzeniają się w czystym piasku w temperaturze 18°C. Roślina lubi wystawę słoneczną, zaś jej piękne kwiaty stanowią ozdobę w oknach szklarni.

KRYSTYNA KUKULCZANKA

UWAGI O KIELKOWANIU NASION ROŚLIN Z RODZINY *BROMELIACEAE*

Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego

Kielkowanie na świetle roślin z rodziny *Bromeliaceae* i ich początkowy specyficzny rozwój, wcześniejszy części nadziemnych, późniejszy korzeni, wymaga od hodowców stworzenia dla nich odpowiednich warunków.

W. Richter (1962), A. Steffen (1950), E. Miessner (1958) zalecają wysiew nasion na podłożu luźnego i porowatego materiału (ziemia wrzosowa, liściowa, torf, cegielki torfowe, piasek, wierzchołki *Sphagnum*, kłącza *Polypodium* i *Osmunda*), natomiast dla małych ilości nasion wysiew na bibule w szalkach Petriego.

W latach 1961 i 1962 w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Wrocławskiego przeprowadzono próby wysiewu nasion szeregu gatunków z rodziny *Bromeliaceae* na różnym podłożu:

- 1) ziemia liściowa, wrzosowa z dodatkiem kłączy *Polypodium* i dodatkiem piasku
- 2) *Sphagnum*
- 3) torf
- 4) piasek
- 5) torf i piasek (1 : 1)
- 6) bibuła.

Szalki lub doniczki umieszczano w kamerze ogrzewanej elektrycznie i w mnożarce w temperaturze $\pm 24^{\circ}\text{C}$.

W wyniku przeprowadzonych doświadczeń (około 60 porcji nasion) stwierdzono, że procent skielkowanych nasion nie zależy od użytego podłoża, zależy natomiast od żywotności nasion. Zauważono niższy procent skielkowanych nasion tylko na podłożu piasku, co pozostaje w prostym związku z wyższym odczynem pH (6,2). Nasiona pozostawione w torebkach lub jagodach do momentu wysiewu kielkowały szybko (7 do 20 dni) i w wyższym procencie. W późniejszym okresie wzrostu siewek stwierdzono większą lub mniejszą przydatność poszczególnych podłoży. Podłoże ze *Sphagnum* najszybciej pokryły glony, które hamowały rozwój siewek wolniej

kielkujących gatunków z rodzajów *Vriesea* i *Tillandsia*. Siewki skiełkowane na bibule należało możliwie szybko pikować, przy czym przenoszenie roślin z zaczątkami korzeni lub nawet bez nich — powodowało wyniszczenie wielu siewek. Szczególnie łatwo ulegały uszkodzeniu siewki z rodzajów *Vriesea* i *Tillandsia*, których nasiona pokryte są włoskami, oraz siewki *Lindmania penduliflora* o bardzo drobnych nasionach.

Najlepszym podłożem okazała się mieszanina torfu ogrodniczego z piaskiem rzeczonym, na którym siewki pozostawiano co najmniej 3 miesiące. Przy dość ograniczonym podlewaniu siewki wykształcały obfity system korzeniowy, który u gatunków *Billbergia* po kilku miesiącach osiągał długość kilkunastu centymetrów.

Z uwagi na łatwo dostępny w uprawie torf i piasek, dogodny do dezynfekcji, a przede wszystkim dobre wyniki kiełkowania nasion i początkowego rozwoju siewek roślin z rodziny *Bromeliaceae* — podłoże to wydaje się najwłaściwsze i godne polecenia.

LITERATURA

- Łukasiewicz A., 1959. Kiełkowanie nasion niektórych gatunków z rodziny *Bromeliaceae*. Biul. Ogr. Bot., nr 3.
- Miessner E., 1958. Zierpflanzen. Deutscher Bauerverlag, str. 134/5.
- Richter W., 1962. Zimmerpflanzen von heute und morgen: Bromeliaceen. Neumann Verlag Radebeul, str. 108—112.
- Steffen A., 1950. Handbuch der Marktgärtnerei. P. Parey Verlag, s. 103.

WYKAZ PRAC OGŁOSZONYCH DRUKIEM W ROKU 1962 (POZA WYDAWNICTWAMI P. T. B.) PRZEZ PRACOWNIKÓW OGRODÓW BOTANICZNYCH:

1. Ogród Botaniczny U. A. M. w Poznaniu:

- Czubińska Maria, «Rozmieszczenie *Galium rotundifolium* L. na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej». Bad. Fizjogr. nad Polską Zach. X.
- Tobolski Kazimierz, «Próba określenia wieku wydm Międzyrzecza Warciańsko-Noteckiego metodą palynologiczną». Bad. Fizjogr. nad Polską Zach. X.
- «Nowe stanowiska rzadszych roślin na Pobrzeżu Gdańskim». Bad. Fizjogr. nad Polską Zach. X.
- «Notatki florystyczne z Południowej Wielkopolski». Przyroda Polski Zachodniej.
- «Próba określenia wieku wydm wschodniej części Międzyrzecza Warciańsko-Noteckiego metodą palynologiczną». Sprawozdania PTPN. Poznań.
- Karnkowska Maria, «Praktyczne wskazówki dla producentów kaktusów». Hasło Ogr.-Roln., nr 2.
- «Jak pielęgnować kaktusy w kolekcjach szkolnych». Biologia w Szkole, nr 3.
- Łukasiewicz Aleksander, «Morfologiczno-rozwojowe typy bylin». PWN. Poznań.
- Wolska Krystyna, «Projektowany rezerwat goździka siniego (*Dianthus caesius* Sm.) w Nadleśnictwie Sowiniec w pow. Śrem (woj. poznańskie)». Przyroda Polski Zach., nr 1—4. Poznań, 1960 (numer ukazał się w druku w 1962 r.).

2. Ogród Botaniczny U. J. w Krakowie:

- Renke Jerzy, «Uprawa azalii doniczkowych». Hasło Ogr.-Roln., nr 6. Tarnów.
- «Rozmnażanie drzew i krzewów szpilkowych przez szczepienie». Hasło Ogr.-Roln., nr 8. Tarnów.
- «Uprawa goździków szklarniowych». Hasło Ogr.-Roln., nr 9. Tarnów.

3. Ogród Botaniczny Uniwersytetu we Wrocławiu:

Gumińska Zofia, «Hydroponiczna uprawa roślin». Hasło Ogr.-Roln., nr 5. Tarnów.

«Hydroponiczna uprawa roślin». Wszechświat, nr 4. Kraków.

«Zastosowanie praktyczne wyników badań nad działaniem związków próchnicznych». Hasło Ogr. Roln., nr 10. Tarnów.

Hrynkiewicz-Sudnik J., «Zmienność i rozmieszczenie brzozy czarnej (*Betula obscura* Kot.) w Polsce». Arboretum Kórnickie, VII. Warszawa—Poznań.

«Ochrona brzozy czarnej w Polsce». Chrońmy przyrodę ojczystą, nr IX.

Augustynowicz Jan, «Pędzenie krzewów kwiatowych w pokoju». Hasło Ogr.-Roln., nr 2. Tarnów.

«Ogródki skalne». Hasło Ogr.-Roln., nr 7. Tarnów.

«Byliny wczesnej jesieni». Hasło Ogr.-Roln., nr 8. Tarnów.

4. Ogród Botaniczny U. W.:

Karpowiczowa Ludmiła, «Wykaz drzew i krzewów Ogrodu Botanicznego U. W.» — PWN, Warszawa.

Szober Janina, «Wpływ niektórych grzybów na rozkład drewna w wodzie morskiej». Archiwum Hydrotechniki, nr 4. Instytut Budownictwa Wodnego PAN. Gdańsk.